

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

NA NIKRAJ VEČ KOT
NA DAN DOBIVATE
2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvenredni sobotni
nedelji in praznikom).
:: Citajte, kar Vas zanima !!

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 192 — Štev. 192

NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 1, 1941 — SREDA, 1 OKTOBRA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

LAHI RUŠIJO JUGOSLOV. MESTA

Bojne ladje bombardirajo dalmatin. obal

... IN NEMŠKI TOPOVI OBSTRELJUJE SRBSKE VASI. — DALMATINSKA OBAL POD LAŠKIM OGNJEM. ... VSE TO JE MASČEVANJE PROTI ČETNIKOM

Po poročilu iz Ankare nemška težka artilerija obstreljuje vasi v zapadni Srbiji v povračilo za delovanje srbskih četnikov.

Nemški topovi so prejšnji teden skoro popolnoma porušili Krupanj, Lužnico in Ljubovo. Nemci so tudi zagrozili, da bodo s Topčičera s težkimi topovi streljali na Beograd, ako četniki ne prenehajo s svojimi nočnimi napadi in sabotazo in streljanjem po okolici glavnega mesta.

Ob Jadranu pa laški aeroplani in bojne ladje bombardirajo dalmatinska in črnogorska mesta, kakor tudi v srednji Srbiji, Bosni in Hercegovini.

Nemcem pa je prišlo pri manjkovati zračnih bomb, zato pa streljajo s topovi.

Ob vpadu v Jugoslavijo in na Grško so Nemci v Beograd in druge srbske kraje pripeljali težke 155-milimeterske topove, s katerimi sedaj streljajo po Srbiji.

Po radio prihajajo po kratkih valovih iz Srbije in Makedonije poročila, ki naznanjajo, da je prvotno prebivalstvo Škoplje 60.000 padlo na 20.000; nekaj jih je bilo pobitih, nekaj so jih vtaknili v ječe, nekaj jih je pobegnilo pred nemškimi krivoloci v gore, kjer so se pridružili četnikom.

Zadnjih deset dni so hrvatski ustaši v rjavih srajcah z nemško Gestapo in vojaki v Bosni postrelili več sto Srbov, med njimi je bil tudi Dušan Jeftanović, bivši zlasti turistom zelo poznani lastnik hotela Europa v Sarajevu.

Po zadnjih kratkovalovnih poročilih iz Črnogore Lahij ojačujejo svoje garnizije s popolnoma novimi divizijami močno oboroženih fašistov in redne armade. S seboj so pripeljali mnogo težke artilerije in Savia-Marchettijeve bombnike, ki

imajo svoje oporišče v Boki Kotorske.

Laške bojne ladje so pričele bombardirati dalmatinska mesta, trge in vasi.

Prejšnji teden so topovi z laških bojnih ladij skoro popolnoma porušili ribiško vas Buđvo.

V London iz raznih krajev Evrope prihajajo poročila o velikih grozodejstvih, pa tudi o uporih in vstajah.

Tretja zima vojne je na pragu; evropsko prebivalstvo s strahom gleda v bodočnost, kako bo mogoče prenesti hud mraz ob velikem pomanjkanju.

Ruska uradna časnikarska agencija "Tass" poroča, da so laške bojne ladje in bombniki porušili več dalmatinskih in črnogorskih mest ob Jadranu, v namenu, da uničijo tamšnje uporne četnike, ki so že pobili več laških garnizij. V Srbijo je zadnje čase prišlo okoli 45 tisoč nemških vojakov in potniki, ki so pribežali v Istanbul, pripovedujejo, da so Nemci poslali v koncentracijska taborišča mnogo jugoslovanskih častnikov, in nemško vojaško poveljstvo je naznanilo, da bo za vsakega nemškega vojaka, ki ga bodo ubili srbski četniki, vstreljenih 100 srbskih častnikov.

Samozvani svetovalci

V Clevelandu živi neki Abe Pickus, ki že izraza izbruh vojne pošilja evropskim državljanom brzojavne nasvete. Državniiki jih seveda ne vpoštevajo, kar pa Pickusa ne briga.

Prejšnji teden je plačal \$12.60 za brzojavko, ki jo je poslal angleškemu ministrskemu predsedniku Churchill:

— Star si že, predrami se in spametuj se ter odstapi! Miru potrebuješ!

KONGRESNIK FISH V ZAGATI

Nasprotnik predsednika Roosevelta je naletel na zborovanju na nepričakovan odpor — Fish je pacifist, toda le do gotove meje.

Na velikem zborovanju, ki ga je priredila "Legija ameriških mater" je v Philadelphiji govoril newyorški kongresnik Hamilton Fish.

Kot znano, Fish že splošno nasprotuje predsednikovi zunanji politiki ter je proti vsakemu vmešavanju Združenih držav v evropske zadeve.

— Jaz sem proti vojni, — je izjavil na zborovanju, — toda če bi kongres vojno napovedal, bi bil zanj.

Takrat je pa med poslušalci završalo. — Ne, ne! Nobene vojne! — so začeli kričati. — No fighting at all!

Fishu je kar sapa zastala. Naposled je vseeno toliko premagal svoje presenečenje, da je zaklical v mikrofoni:

Bridgesa je mogoče deportirati

To je dognal posebni preiskovalec justičnega departamenta ter obenem ostro obsodil komunizem. — Bridges bo najbrž še dve leti tukaj.

Posebni preiskovalec justičnega departamenta, sodnik Charles B. Sears, je priporočil deportacijo Harryja Bridgesa, delavskega voditelja na zapadni obali, in sicer iz razloga, da je Bridgesa komunist.

Sodnikovo priporočilo je bilo objavljeno baš v času, ko razmišlja v Moskvi ameriška gospodarska komisija kako bi bilo mogoče najuspešneje pomagati Rusiji.

V svojem priporočilu pravi sodnik Sears med drugim:

— Končni cilj komunizma in komunistične stranke v Združenih državah je odprava kapitalističnega ter uveljavljanje strogega socialističnega sistema. Komunistična stranka veruje in uči, da je mogoče to doseči edinole s stromoglavljem vseh kapitalističnih vlad. V ta razred spada tudi vlada

Združenih držav. Cilj komunizma je, uvesti v vseh deželah diktaturo proletarijata po vzoru vlade v Sovjetski Rusiji.

Navzlic priporočilu sodnika Sears bo preteklo še manj 2 let, predno bo Bridges deportiran v svojo domovino Avstralijo. Završiti bo namreč treba več uradnih formalnosti in pred odlokom bo mogel Bridges vložiti prizive. Njegova zadeva se utegne v skrajnem slučaju zaključiti pred najvišjim sodiščem, in če tudi najvišje sodišče razsodi proti njemu, so vsa postavna sredstva izčrpana.

Bridges je igral zadnja leta važno vlogo v ameriškem delavskem gibanju na zapadni obali. Slov kot izborni in pripravljen govornik ter dober organizator.

30.000 JEKLARJEV SE JE VRNILO NA DELO

Produkcija pri Tennessee Coal, Iron and Railroad Company je bila obnovljena, kakor hitro je governer odpoklical vojaštvo.

Iz Birminghama v Alabami poročajo, da se je 30 tisoč stavkojučih jeklarjev pri Tennessee Coal, Iron & Railroad Company vrnilo na delo, kakor hitro je governer Dixon odpoklical vojaštvo, ki ga je bil poslal v stavkovno okrožje z naročilom, naj vzdržuje mir.

Produkcija je bila torej obnovljena, toda zaenkrat se ne ve, pod kakšnimi pogoji. Delavci so zastavljali, ker jim je družba ni hotela zvišati plač.

Po mnenju nekaterih se je bil governer z mobilizacijo do-

mače obrambe nekoliko prenačel, governer pa pravi, da je odredil mobilizacijo izključno le v namenu, da bi imeli delavci, ki so hoteli delati, prost vstop v tovarno.

Tovarno so sicer obdali pike, ki pa niso nikogar zadrževali in nikomur branili vstopa. To sploh ni bilo treba, ker ni nihče skušal iti v tovarno.

Noel Bedlow, poslušajoči ravnatelj jeklarškega odbora, je izjavil, da bo tudi stavka pri Ensley tovarni kmalu končana.

Sinovi so ji pomagali

V New Britain, Conn., bi Mrs. Luigina La Capricia rada postala ameriška državljanka. — Ker pa ne zna angleško in nima dosti pojma o ameriški ustavi, ji sodnik ni mogel izpolniti prošnje. Povedala je pa sodniku, da ima v ameriški armadi tri sinove in da služi najstarejši že nad osem let.

— Tako mati pa že zasluži državljanstvo, — je razsodil sodnik ter ji dal drugi državljanski papir brez vsakega nadaljnjega spraševanja. Mrs. La Capricia je stara 64 let.

Neguševa vlada bo kmalu priznana

Anglija je ponovno obljubila priznati vlado abesinskega neguša Haile Selassieja ter obnoviti iz Abesinije diplomatske zveze, kakor hitro bo to dopuščal vojaški položaj.

Takoj po deževni dobi bodo pregnani iz Abesinije zadnji ostanki Italijanov. Nekaj italijanskih oddelkov se še upira v

Gondar okraju. Zdi se, da bo Haile Selassie le po imenu vladar, dočim bo faktična kontrola nad Abesinijo v angleških rokah.

Stroški unijskega glasovanja

Pred posebnim odborom, kateremu je naročil predsednik Roosevelt preiskati ozadje spora med železničarskimi bratovščinami in železniškimi družbami, je prišel te dni A. E. Whitney, predsednik Brotherhood of Railroad Trainmen, da je glasovanje, pri katerem se je pretežna večina železničarjev izrazila za stavko, veljalo stotisoč dolarjev.

Odvetnik železniških družb je pripomnil: — Bratovščine bi lahko prihranile tih stotisoč dolarjev, če bi se obrnile naravnost na posredovalno oblast.

Unijski predsednik mu je pa odgovoril: — Če bi se obrnili naravnost na posredovalno oblast, bi narasli naši stroški v milijone.

Rusi napredujejo pri Leningradu

Sovjetski vnanji podkomisar S. A. Lozovsky je večeraj naznanil, da je bil položaj rdeče armade v okolici Leningrada zelo izboljšal, ko so Rusi zavze-li neko zelo važno mesto precej daleč od Leningrada ter se zopet polastili več vasi.

Uradno je bilo naznanjeno, da je maršal Simeon Budenny še vedno vrhovni poveljnik na južni fronti, kjer so v teku veliki boji za posest Krima.

Lozovsky tudi zavrača nemško trditev, da so Nemci z zavzetjem Kijeva dosegli veliko zmago. Lozovsky pravi, da Rusi v mestu niso pustili ničesar, kar bi moglo kaj koristiti Nemcem. Ravno tako postavlja na laž nemško trditev, da je bilo pri Kijevu vjetih en milijon vojakov. Budennyjeva armada se je v popolnem redu umaknila izpred Kijeva in tudi se je iz mesta izselilo 50 odstotkov civilnega prebivalstva.

Moskva tudi priznava, da je rdeča armada zapustila Poltavo in da se je razvrstila v novi bojni črti, na kateri bo branila nemško prodiranje v Donecove baze.

Turčija noče prodajati Nemčiji

Turška vlada je popolnoma jasno obvestila Nemčijo, da ji Turčija ne more prodajati kro-ma; ravno tako ji ne bo prodajala pšenice, ker je bila letošnja letina slaba in so stare zaloge posle.

Vnanji minister Şukru Saracoglu je nemškemu poslaniku Franzu von Papenu sporočil, da Turčija ne more glede prodaje krova prelomiti svoje pogodbe z Anglijo.

RUDOLF HESS STAVKA

Ime Rudolfa Hessa se je zopet pojavilo v časopisih. List "Evening Star" v Londonu prinaša vest, da je že dvakrat nehal jesti ter je s tem protestiral proti temu, da ga smatrajo Angleži kot vojnega ujetnika, ne pa kot posebnega poslanca Adolfa Hitlerja.

Hess še vedno trdi, da je osebnimi poslaniki Hitlerjev in vsled tega zahteva, da mu je dovoljeno vrniti se v Nemčijo.

Gozdni požari v N. Y.

Neki uradnik konservacijskega departamenta je izjavil: — Vsled gozdnih požarov v severnem delu newyorške države je zavladal zelo težaven položaj.

Nekateri manjši požari so sicer pod kontrolo, toda v Clinton okraju gori nad tisoč akrov gozda, in ognja ni mogoče ustaviti.

Dražji avtomobili

Chevrolet oddelek General Motors je naznanil, da bodo katere modela 1942 deset procentov dražje.

Povprečno se bo povišala cena kare za 87 dolarjev. Novi modeli so izza nedelje na ogled.

VELIK POŽAR V CHICAGU

V velikem požaru v Chicagu je bila nedavno uničena velika železniška postaja in ogenj je tudi ogrožal velik nebotičnik na desni strani slike.

Nemške grozovitosti na Češkem

Poročila naznanjajo nadležne aretacije na Češkem in Moravskem. Med drugimi so bili tudi aretirani ministrski podpredsednik in obenem justični minister M. Krejčí, notranji minister general Jezek in bivši prometni minister Dr. J. Havelka.

Moskovska radio postaja tudi naznanja, da se po Čehoslovaškem upori naglo širijo in da je bilo obratovanje v Skodovih tovarnah v Pznu vstavljeno tri

dni. Zažgano je bilo veliko skladišče municije, ki so jo nameravali poslati nemški armadi na fronto.

Blizu Granice je bil iztirjen

vlak, ki je vozil vojaštvo, municijo in tanke. Trinajst železniških vozov je bilo razbitih. Med Bdenom in Pomelom je bil iztirjen vlak, setoječ iz 15 vagonov, polnih municije in raznega orožja. Vsi vozovi so bili razbiti.

Volitve v Švici

V New Yorku rojeni švicarski gospodarstvenik W. Rappard, ki je bil svoječasno tajnik mednarodnega delavskega urada, je bil izvoljen za zastopnika mesta Zeneve v švicarskem narodnem svetu. Star je 58 let.

J. L. LEWIS BI BIL RAD DEL. DIKTATOR

Stremljenje po diktatorstvu mu očita senator Bridges, ki poleg tega priporoča prepoved neavtoriziranih stavk v vojni industriji.

Republikanski senator Bridges iz New Hampshire je vzel na piko načelnika obrambnega posredovalnega urada, W. H. Davisa, kateremu očita, da gre na roko Johnu L. Lewisu, predsedniku United Mine Workers ter ustanovitelju Kongresa Industrijskih Organizacij, v njegovih prizadevanjih, da bi bil uveden v vseh ameriških industrijah closed shop. V tem slučaju bi postal Lewis nekakšen delavski diktator.

Bridges pravi med drugim: — Davis in drugi zagovorniki ideje, naj bi bili vsi neorganizirani delavci izključeni iz ameriškega industrijskega življenja, si prizadevajo ustvariti vtis, da se s tem strinja Wagnerjeva delavska postava. V resnici pa ni ameriški kongres nikdar nameraval odobriti na-

čela closed shopa. Če pa Lewis izrablja nujno potrebo naših obrambnih prizadevanj za to, da bi postal delavski diktator, se mi vseeno zdi, da predsednik Roosevelt z njima nesoglaša.

— Kakšnega pomena bi bilo za nas, poraziti Hitlerja, istočasno pa dovoliti Lewisu ali pa kakšnemu drugemu delavskemu bossu prevzeti vodstvo našega usoda. Poleg vsega tega bi mu morali še plačati, da bi nam dovolil delati.

Senator priporoča prepoved vseh stavk v vojni industriji, ki niso odredene potem splošnega glasovanja, vršacega se pod vladno kontrolo.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation), Frank Sakser, President; J. Lupeta, Sec. — Place of business of the corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$5.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za šest let \$15.—. Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50. Za inostranstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenim sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 8-1242

RUSKA FRONTA

Poznejši zgodovinarji se bodo morali pečati z veliko zagonetko: Hitlerjeva Nemčija je imela osemdeset milijonov prebivalcev, države, ki so se borile proti Hitlerju, pa več sto milijonov. Navzlic temu je pa Hitlerju uspelo poraziti nasprotnika za nasprotnikom.

Saj je morala vendar vsaka država že vsaj do pomladi leta 1939 vedeti, kaj jo čaka. Čemu so bile tako neprevidne, da niso združile svojih sil, pač so se pa dale namesto tega kar zapovrstjo poraziti.

Tak očitke ne velja toliko malim državam, kot sta na primer Poljska in Norveška. Junaško sta se borili, toda sovražnikovi premoci se nista mogli protiviti.

V slučaju Holandske in Belgije je bilo pa že vse nekaj drugega. Istotako tudi v slučaju Francije.

Največjo napako je pa nedvomno storil Stalin med leti 1939 in 1941 s svojo "samomirno" politiko.

Zacasa Hitlerjeve ofenzive na zapadni fronti lanskega aprila in maja bi moral Stalin na vzhodu napasti.

Če bi se to zgodilo, bi bil Hitler danes že premagan, ali bi bil pa v najtežjem vojaškem položaju, zapleten v vojno na dveh frontah.

Navzlic tej veliki napaki moskovske politike si obe veliki skupini protinacističke fronte, namreč londonska in washingtonska vlada, prizadevata ob pravem času storiti prave korake.

Izza 22. junija je vojaški položaj na zapadni fronti precej jasn.

Zdaj poteka že četrti mesec ruske in petindvajseti mesec druge svetovne vojne. Očividno je, da morata Anglija in Amerika borečim s ruskim armadam čimprej najizdatnejše pomagati. Iz naravnost nepojmljivih vzrokov sta to pomoč nekoliko predolgo zavlačevali.

Spčetka so v Washingtonu in Londonu najbrž domnevali, da bo v nekaj tednih tudi Rusijo zadela ista usoda kot je zadela že toliko evropskih držav. To se pa ni zgodilo, vsled česar se je pojavilo v Angliji in Amerikancih preveliko zupanje. Priprani so bili o stalinosti ruskega odpora: da je Rusija sliha Kitajski ter je ni mogoče premagati.

To naziranje se je pa posebno prejšnji teden izkazalo kot povsem napačno. Hitlerjevo vojaštvo sicer ni doseglo nobenega tako velikega uspeha, da bi bilo mogoče govoriti o popolnem porazu ruskih armad. Hitler je nedvomno nekaj takega nameraval, pa mu ni uspelo.

Nacistično armadno vodstvo je pa nato spremenilo svojo taktiko. Zdaj Nemci ne napadajo na vsej fronti, pač pa le v posameznih sektorjih ter uničujejo posamezne oddelke ruske armade. Za take operacije je nemška armada zelo usposobljena in ima v to svrhu na razpolago dvesto divizij.

Z najnovejšim napadom na zapadno Ukrajino so Nemci spet pridobili važen kos ruske zemlje. Kijev je padel. Okroženo Donec, kjer so ogromno ležišča železa in premoga, je ogroženo. To je hud udarec, dasi še ne pomenja ruskega poraza.

Niti predstavljati si ni mogoče, kako usodnega pomena bi bil ruski poraz za Anglijo in Ameriko. Zavladal bi dosti obupnejši položaj kot pa pozimi leta 1917—1918.

Danes namreč nimajo zavezniki na zapadu nobene kopenske fronte. Italija je na Hitlerjevi strani. Bati se je, da se tudi Japonska Hitlerju aktivno pridruži.

V tem slučaju bi vojna sicer še ne bila izgubljena za Anglijo in Ameriko, kajti morjem bi še vedno gospodarili. Toda vojna bi se zavlekla še za leta in leta, in na vseh kontinentih bi se pojavljali novi zapletljaji.

Navzlic vsemu bi pa preveliko črnogledstvo zaenkrat še ne bilo upravičeno. Za vojaške operacije v Rusiji velja namreč še vedno isto merilo kot je veljalo spčetka. Najvažnejše je, da je na vzhodu sploh še aktivna fronta, ni pa toliko važno, kje in kod se razprostira.

Naj Nemci pridobe še toliko ozemlja in naj bo ruska fronta ob Dnjepru, ob Donu, ob Volgi ali celo na Uralu in v Kavkazu—poglavitno je, da ruska fronta še sploh obstoji. — Hitler bi se smel vdajati kakšnim upanjem šele takrat, ko bi ruske fronte ne bilo več.

Zdaj je Hitler v dosti težjem položaju kot je bil začetkom junija, predno je napadel Rusijo.

Rusija namreč še zdavnaj ni izgubljena.

LETOŠNJE ZRAČNE IZGUBE

Na vseh bojiščih so letos izgubili Nemci in Italijani 2737 aeroplanov, Angliji pa 1315; v avgustu pa so jih Angliji, ki so bili v ofenzivi, izgubili 266.

Najbolj so Angliji bombardirali Boulogne in sicer 109-

krat, Kolin ob Beni, 104-krat, Hamm 84-krat, Bremen 81-krat, Calais 77-krat, Hamburg 76-krat, Brest 72-krat, Ostend 70-krat, Dunkirk 65-krat, Kiel, Emden in Cherbourg 56-krat, Wilhelmshaven 55-krat, Havre 53-krat, Berlin 49-krat, Mannheim 48-krat, Dusseldorf 43-krat, Gelsenkirchen 41-krat, Hannover in Essen 40-krat in Frankfurt 26-krat.

Slobohci v Kanadi

... KAJTI MAČEHA JE TUJINA

Prosimo uredništvo, da bi ta Franka, tri brate, Toneta, Louisa in Joe, kakor tudi 2 sestre Ivano in Marijo, dva brata v Ameriki, Franka in Johna, kakor tudi v Kanadi enega z imenom Leopolda.

Pokojni se je oženil v Kanadi 21. avgusta 1937 s Paulino Lesar. Umrl sobrat Andrej je bil bolan samo 19 dni. Zbolel je 21. avgusta in umrl 9. septembra.

Članstvo društva Krka št. 3. iztekla pokojnikovi soprogi Paulini globoko sožalje. Tebi, dragi Andrej, pa naj bo lahka tvoja kanadska zemlja! S pozdravom član društva Krka.

Mihail Muhvich, Timmins, Ont.

VINSKA TRGATEV V KANADI

Društvo "Bratska Sloga" št. 648, SNPJ v Toronto, Ont. prireditelji "Vinske trgovine" v Jordan, Ont., na Platorvi in Komparovi farmi dne 11. oktobra. Društvo uljudno vabi članstvo in naše farmerje in prijatelje, — istotako vabimo naše brate in prijatelje z onstran meje.

Trgatev se prične ob 7. zvečer.

Kazipot: — Od St. Catherine vzame highway No. 8. do Jordan, Ont. do banke in od banke na levo 500 čevljev proti hribu in ste na mestu.

John Skrabec, Toronto, Ont., Can.

SLOVENSKA PESEM PO RADIO

Ne morem si kaj, da ne bi sporočila občutka 6. sept. na dan rojstnega dne krajša Petra, ko smo poslušali slovenske pevce iz New Yorka. Prejemala in oddejala je tukajšnja radijska postaja in ravno odpremo, pa nam pove, da je jugoslovanski program. In kot bi bil pevski zbor v Timminsu, tako lepo in milo je bilo slišati, da smo bili ginjeni do solz. Tako petje bi poslušali še in še.

Ze sedaj se veselimo Božiča in upamo, da nas gotovo slovenski pevci razveselijo s svojimi krasnimi petjem potem radija. Pa tudi druge naselbine po Ameriki prosimo, če napravijo kak slovenski radio program, naj pravočasno objavijo

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podpora organizacija v Ameriki... Posluje že 48. leto

Članstvo 37,000 Premožanje \$4,726,000.00

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 125.19%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštini in nadosolventni podpori organizaciji K. S. K. SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA, kjer se lahko zavaruješ za smrtne, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate s danje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te mogoče in bogate katoliške podporne organizacije, pritrudi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrni na uredništvo in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

SLOVENCI!

NAJBOLJ POPLNA ZALOGA SLOVENSKIH FONOGRAFskih PLOŠČ DOBITE PRI

JOHN MARSICH, Inc. 463 WEST 42nd STREET NEW YORK, N. Y.

v listu "Glasu Naroda", da bo mo v tej ntrzi Kanadi v duhu z vani veseli.

Naročnica: Timmins, Ont., Can.

Tri policiste je ogrizel

Ne pes, pač pa 45letni Salvatore Portillo v New Yorku. Bil je pijan in njegov prijatelj ga je hotel spraviti v avtomobil, da bi ga odpeljal domov. Ker se je branil, so mu prisokčili na pomoč trije v bližini se nahajajoči policisti.

Ko je Portillo zagledal može postave, se je še bolj razjaril. Začel je besneti ter je vse tri policiste ogrizel.

Naposled so ga vseno spravili v karo, toda peljali ga niso domov, pač pa na policijsko postajo, kjer ga je postavil policijski sodnik pod tisoč dolarjev varščine.

Pomanjkanje papirja

Zaradi pomanjkanja papirja bo nehlo dne 1. oktobra izhajati 53 nizozemskih listov, nad šestdeset jih bo pa izhajalo v znatno zmanjšani obliki.

Časopisni papir se je strahovito podražil. Prizadeti bodo tudi časopisi na Norveškem, v Belgiji in v Franciji.

Davki v Angliji

1. oktobra so stopili v Ameriki v veljavo novi davki. Ljudje godrnajo. Pritožujejo se, da terja vlada preveč od njih.

V primeri z Anglijo pa v Ameriki še nismo tako na slabem. Tam so res visoki davki. Kdor zasluži naprimer 400 tisoč dolarjev na leto, mora oddati 94 odstotkov te vsote za davek.

Če poročen moški, ki ima ženo in dva otroke, zasluži na leto 20 tisoč dolarjev mora oddati skoraj enajst tisočakov za davek.

Ogenj na Niagarskem mostu

Iz Niagara Falls, N. Y., poročajo, da je ogenj uničil na ameriški strani leseno ogrado mostu, vodečega preko Niagarskih slapov.

Povzročena škoda ni velika ker je most ostal skoro nepoškodovan. Če je ogenj nastal slučajno ali če ga je kdo podtaknil, se ni moglo dognati.

Defense Savins Bond je, mogoče registrirati na ime otrok, kakor tudi odraslenih. Kupite Defense Bonds in Stamps!

Peter Zgaga

OTROCI

II

V bližini mojega rojstnega kraja je bilo izprehajališče — Rake. Rudniški upravi se je sredi prejšnjega stoletja zdela potrebno napeljati iz Idrije vodo, da je vodna sila gonila preproste stroje v cesarski kovarni.

Dva milji je do Kobile, kjer ima Idrija precejšen padeč. Tam so vodo prestregli v dva metra široko in meter globok cementirano strugo, strugo pokrili z deskami, ob nji pa napravili pešpot ter postavili ob

nji lesene klopi, ki so bile vse počekane s šaljkami, zbudljivkami ter z ne preveč prikritimi izrazi strasti in ljubezni.

Drevje je delalo ponekod tako temno senco, da je bil ob najbolj sončnih dneh na Rakah prijeten polmrak.

Dopolodne si srečeval tam penzioniste, popoldne se ti skoraj ni bilo mogoče skozi gruče otrok, zvečer so bile pa Rake žrtvenik ljubezni.

Mhudi Idrijčanki ni bilo treba pri spovedi nobenih mučnih razlag. Svojega največjega greha se je običajno znebila z besedami: In pa na Rakah sem bila, — pa je častiljivi in uviden gospod Frone vedel, kaj in kako.

Toda kam sem zašel! O otrocih sem sklenil pisati, o njihovi brbljivosti in nezmiselnem zabijavanju otroku, da ne sme tega ali onega, ker bo storil baš narobe.

Ko sem bil tri leta star, me je bila vsa hiša polna. Mati ni več vedela, kje se je glava drži.

Ko je prišla sestra poleti iz škofjeloškega klostra na počitnice, se je je razveselila, obenem jo je pa tudi zaskrbelo.

Sestra bo pazila name, to je bilo dobro za mater. Toda sestra je bila ob svojih štirinajstih letih dobro razvito, čedno in že skoro za možitev zrelo dekle. To ni bilo materi nič kaj povolji. Na počitnice so namreč prišli tudi študentje iz Ljubljane.

Vsako dopoldne me je izročila sestra rekoč: — Le lepo merčaj nanj. In z nikomur ne govori. Na Rake pejta, pa ne predač. Le glej, da ne boš z nikomur govorila.

Komaj sva bila na Rakah, se je že vzel od neke mlače študent. Se danes ne vem, čigav je bil, le tega se spominjam, da mu je bilo Metod ime. Sestri se je, odkril in do tal priklonil, sestra je pa v hipu pozabila vsa materina svarila in mu podala roko: ter se mu ljubeznivo nasmejila. Potem sta sedla na klopec, jaz sem se pa v pesku igral.

Strašno lepo je moral govoriti, ker se je sestra nenehoma smejala, včasih mi je pa tudi s prstom zapretila.

Toliko sem opazil, sicer mi pa nista bila mar. Le če sta me skušala preplašiti in se hotela skriti v goščavo, sem se začel neusmiljeno dreti, ne iz strahu, pač pa zaradi čudne nepojmljive slutnje.

Ko so začeli knapje hoditi na opoldanski šilt, smo se odpravili proti mestu.

Metod je že pri prvih hišah izginil, sestra mi je pa začela zabijevati:

— Pa ne smeš povedati mami, da je bil tudi Metod! Če ne boš povedal, ti bom nekaj lepega kupila. Kaj ne, da ne boš?

— Ne bom, — sem ji moško zatrdil.

— No, kje sta bila! — je vprašala mati.

— O, na Rakah, — je rekla sestra malomarno.

— Sama?

— O, seveda sama. Kdo naj bi še bil!

— In kdo je še bil? — se je mati sklonila k meni.

Nakremžil sem se, vedoč, da me bo sestra nabila, in izječljal: — M' pa Metod ...

In tako je bilo vse počitnice dan za dnem, dokler se ni vrnila v Škofjo Loko.

Vsak dan sem ji sveto objubil, da ne bom povedal, vsak dan sem prelomil objubo in vsak dan sproti sem bil tepen.

POZOR

POŠILJANJE DENARJA ZACASNO VSTAVLJENO

Prejeli smo obvestilo od American Express Company, da so pošiljatelj denarja v one slovenske kraje, ki jih je zasedla Italija, začasnoma vstavljene.

Kadar bo denar zopet mogoče poslati, bomo naznanili. — Slovenic Publishing Co. (Potniški oodelek).

Internirani Nemci pobegnili

Kot poročajo iz Buenos Aires v Argentini, je predsednik poslal argentinskemu senatu poslanico, v kateri naznanja, da je v 21 mesecih pobegnilo iz ujetniškega taborišča 128 nemških častnikov in mornarjev izmed 1055 mož posadke potopljene nemške oklopnice Admiral Graf Spee.

Verizenje v nemških restavracijah

Policija v Berlinu je vprizorila pogon na restavracije, ker so lastniki preveč navijali cene. Nekatere restavracije so bile zaprte, ker so njeni lastniki zahtevali previsoke cene za jedila in pijačo. Kaznovani so bili po 2000 do 18,000 mark.

Rojake, prosimo, da pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES OSTROMA CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku)

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo 2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izvežbati in izpopolniti.

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street New York, N. Y.

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

Teško stališče kanadskih delavcev

MARSICEMU SE BODO MORALI ODRECI.
POZIV DELAVSKEGA MINISTRA

Kanadski delavski minister McLarty izjavlja:

"Položaj kanadskega delavstva bi se znatno izboljšal, če bi delavci priznali kapitalistom — kapitalisti pa delavcem njihove pravice ter bi se obe strani za časa vojne odrekli nekaterim teh pravic.

(Kanadsko delavstvo ima neporečno pravico kolektivnega barantanja. Nekateri delodajalci to pravico priznavajo v praksi, dosti je pa takih, ki jo priznavajo samo na papirju. Vsaka voja kompanija naj bi imela uspešnega uradnika, čigar naloga bi bila pečati se z delavskimi odnosi. Ta uradnik naj bi vestno poslušal pritožbe ter naj bi posredoval se predno bi se iz pritožb kaj resnejšega razvilo.

Delodajalci naj bi bili napram delavcem bolj zaupni. Odkrito naj bi jim poudarili, kakšne dobičke delajo in kakšne davke morajo plačevati.

Delavske organizacije so dale med svoje organizacije okoliščine, v katerih opisujejo silne dobičke korporacij, nobeni korporaciji se pa dozda še ni zdelo potrebno potrditi ali zavrniti taka in slična ugotovila.

Res je, da družbe od časa do časa objavljajo svoja poročila, ki so pa namenjena predvsem finančnim izvedencem, dočim so preprostem delavcem neumljiva.

Delavstvo se zaveda svoje naloge.

Delavski minister je nadalje rekel, da bi se za časa vojne delavstvo odvedovalo marsikateri pridobitvi, če bi imelo zadostno jemanstvo, da jim bodo te pridobitve vrnjene po sklenitvi miru.

Delavci prav dobro vedo, da je usoda sveta odvisna od armad, borečih se na kopnem, na morju in v zraku. Vedo pa tudi, da borba teh armad ne more biti uspešna, če ne dobe od doma dovolj podpore. Podpirati jih mora delavstvo in industrija. Vojstvo je pripravljeno prispevati svoj delež. Prispevati ga pa morata tudi delavstvo in industrija.

Umevno je, da se tu in tam pojavijo trenja in da ne more iti vse tako gladko kot bi moralo. Pomisliti je namreč treba, da živimo v izrednih časih, vsled česar je treba vpoštevati nenormalnost razmer. V teku dveh let se je v Kanadi število zaposlenih delavcev povečalo za celih 35 odstotkov.

To nikakor ni malenkost. Nič čudnega ni, če potemtakem, če so mnogi delavci v industriji žele novinci ter tudi v delavskem gibanju nimajo tistih izkušenj kot jih imajo njihovi starejši tovarishi.

V enem pogledu vlada soglasje.

Po mnenju delavskega ministra bi morala v vsak resnejši spor med delom in kapitalom poseči vlada, ki naj bi dala obe strankama že vsaj nekaj zadovoljenja. Delavci zahtevajo, naj bi imela v vsaki industriji izključno le delavska unija pravico zastopati delavce pri kolektivnih pogajanjih, dočim so industrijalci mnenja, da bi bilo v nekaterih slučajih potrebno prislošno posredovanje ter naj bi bile za časa vojne stavke prepovedane.

Obe stranki pa soglasna v eni točki, da naj bi bile namreč vse prisilne odredbe, naperjene proti nasprotni stranki. Po domače bi se to reklo: Delavci pravijo: Vlada naj le pritiska kapitaliste, saj drugače ne zaslužijo. — Delodajalci si pa mislijo: Zadnji čas je, da stopi vlada delavcem na prste. Postajajo namreč že preveč obsejni.

Delavski minister je rekel: "Kanadski narod je celo v mirnem času proti štrajkom. V vojnem času je pa kanadski narod štrajkom naravnost sovražna. Štrajki ovirajo vojno produkcijo ter s tem zavlačujejo poraz največjega sovražnika delavstva — Adolfa Hitlerja."

Minister je tako zaključil svoja izvajanja:

"V prvih šestih mesecih tekočega leta je bilo zgrubljen v Veliki Britaniji vsled štrajka na vsakih tisoč delavcev 4 dni; v Kanadi 54 dni v Združenih državah pa 381 dni. Avstralija je bila v tem oziru še dosti na slabšem kot pa Združene države.

"Vsled tega naj kanadska vlada prisili delodajalce priznati unijo. Stavke naj bodo prepovedane, v sporih med delavstvom in kapitalom naj pa vlada posreduje."

Municipijski minister o stvarkah.

Ko je delavski minister McLarty pojasnil svoje oziroma vladno stališče napram delavstvu in kapitalu, je povedal tudi C. D. Howe, minister za municijo in preskrbo svoje mnenje.

"Z malimi izjemami," je rekel, "delavci v naših tovarnah dobro in zvesto proizvajajo vojne potrebščine. Če pomislimo, kako dosti novincev je v municijskih tovarnah, nas mora presenetiti izredno velika produkcija. Kanadski izdelki so izborni po kakovosti in izdelavi. Motijo in ovirajo nas le spori med delavci in delodajalci. Za industrijske spore ni danes posebnih vzrokov in razlogov. Vlada je dolžna temeljne plače za vojno industrijo, ki so največje v zadnjih 15 letih. Delavci dobivajo tudi bonus, ki se viša ali niža soglasno zvišanjem ali nižanjem cen, ki jih je treba plačevati za življenjske potrebščine. Vladni posredovalni oblasti je kaj naglo mogoče odpraviti vse težkoče, pojavljajoče se v zvezi z delavskimi razmerami. Ne rečem preveč, ako trdim, da v delavskih sporih ne igrajo niti plače niti delavski pogoji kakšne važnejše vloge.

Zlepa je mogoče več doseči nego zgrda.

"V mnogih slučajih," je izjavil Howe "so proglašeni štrajki v izključnem namenu, da bi bila ta ali ona unija posili priznana ter bi tako dobila izključno pravico zastopstva pri kolektivnih pogajanjih. Jaz kot oseba, nimam ničesar proti delavskim organizacijam. Po mojem mnenju more dogovor sklenjen med delodajalci in pošteno odgovorno delavsko unijo, le koristiti delodajalcem in članom take unije. Delodajalci, ki so imeli še pred izbruhom vojne pogodbe z delavskimi unijami, so danes na dosti boljšem stališču.

"Nektere osebe pa izrabljajo nujnost vojne produkcije ter silijo delavce, naj se pridružijo uniji, kateri nočejo pripadati. To po mojem mnenju ni v nobenem soglasju z demokracijo.

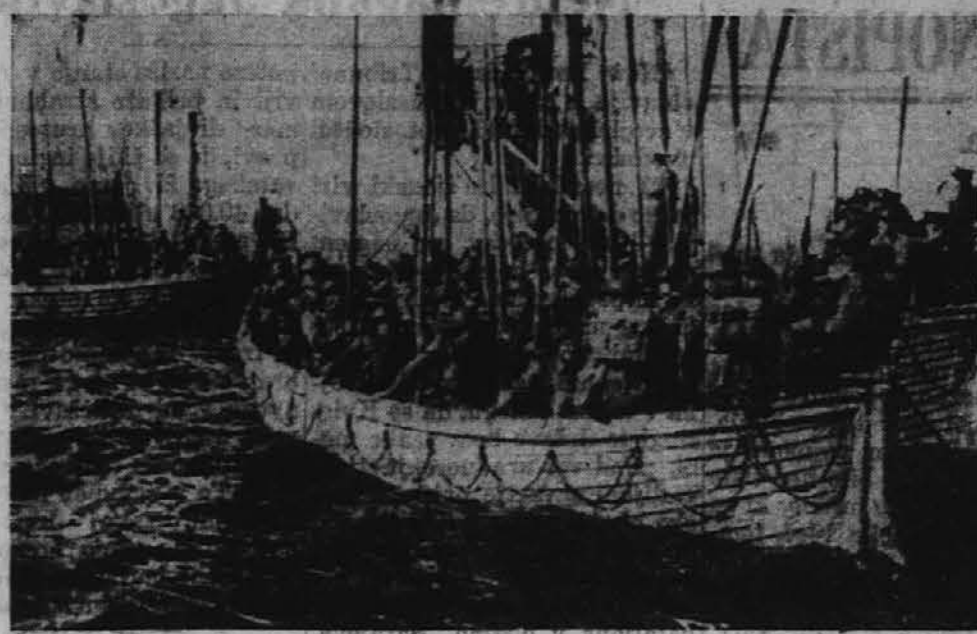
"Soglasno s posebno vladno odredbo imajo delavci pravico pridružiti se tej ali oni stranki ali organizaciji. Delodajalci, oziroma njihovi agenti jih pri tem ne smejo ovirati ali jim kaj zapovedovati. Ista vladna odredba pa tudi določa, da nima noben delavec ali delavski organizator pravice nasilno tirati delavca v kakšno organizacijo.

Dežela ne more tvegati izgube.

"V to vojno smo šli z namenom," je poudaril municijski minister, "da vzdržimo demokratične principe, svobodo udeleževanja in svobodo govora. Navzlic temu pa nekateri delavski voditelji kratijo delavcem pravico udeleževanja ter jim branijo svobodno razpravljati z delodajalci glede plač, delovnega časa in delavskih pogojev. Pravijo, da morajo vse to delo opraviti unije ter da morajo delavci, ki se nočejo pridružiti uniji, navzlic temu plačevati unijske prispevke.

"Zaradi takih sporov Kanada nikakor ne more tvegati svoje produkcije. Ogroženo ljudsko mnenje naj napravi konec takim aktivnostim. Delavci, ki se v teh časih udeležajo nepostavne stavke, je sličen dezerterju v uniformi, ki pobegne pred sovražnikom. Pri izvrševanju velike naloge ne smemo omahovati. Obramba naše svobode mora nadkriliti vse priwatne težnje in vse privatne interese. Hitler je sprostil po svetu blazno nasilje, in to nasilje je moramo premagati."

PRIHOD KANADČANOV NA SPITZBERGE

Kanadski vojaki se s transportnih parnikov izkrejujejo na nek otok v skupini Spitzbergov ter so zažgali velikanske kupe nakopanega premoga in rudnike, da se Nemci za slučaj, da bi zasedli Spitzberge, ne mogli posluževati pre moga.

VLADA BO ONEMOGOČILA STAVKE

Najnovjšim vladnim odredbam se skoro ne bo mogoče izogniti — Za štrajk je potrebno glasovanje, toda delavski minister odločuje, kdo sme glasovati.

Harold Gratree, predsednik Canadian Manufacturers Association je rekel, da bi bila dolžnost vlade, pogupati iz industrijskega raketa, ki škodujejo vojnemu prizadevanju. Kanada po tistem je izdala kanadska zvezna vlada drastične odredbe glede štrajkov v vojnih industrijah.

Harold Gratree in delavski minister Norman McLarty sta prepričana, da si večina delavcev na svo moč prizadeva pospešiti vojno produkcijo, toda za preprečanje morebitnih štrajkov se bo kanadska vlada v bodoče posluževala dosti strožjih odredb, kot se jih poslužujejo na primer oblasti v Združenih državah.

Delavski minister je rekel, da je bila doslej v marsikateri kanadski tovarni proglašena stavka, ne da bi delavci glasovali zanjo. Večkrat se je zgodilo, da je stavko kar na svojo pest proglasil kakšen unijski uradnik.

V bodoče bo pa stavka v kanadski tovarni nepostavna, dokler večina delavcev ne glasuje zanjo. Glasovanje mora biti tajno ter pod nadzorstvom delavskega departmanta, ne pa kakor doslej, samo pod nadzorstvom unijskih uradnikov. Prej ni bila stavka postavna, dokler ni posredoval odbor zaslišal zastopnikov obeh strank. Če delavci z odločitvijo posredovalnega odbora niso bili zadovoljni, jim je bilo dovoljeno takoj zaštrajkati.

V prihodnje pa bo postopek naslednji:

Delavski spor bo moral najprej preiskati posredovalni odbor; nato bodo morali obvestiti delavci delavskega ministra o nameravani stavki; temu bo sledilo glasovanje in štrajk bo izbruhnil edino, če se bo večina delavcev izrazila zanjo. Je pa še ena določba, ki daje vladi skoro popolno kontrolo nad položajem. Edino delavski minister ima namreč pravico določiti, kateri delavci smejo glasovati.

V marsikaterem slučaju bi na primer večina električarjev glasovala za stavko. Elektri-

čarji bi torej zastavljali, dočim bi tovarna, ki ima zaposlenih še tisoče in tisoče drugih delavcev, ne mogla obratovati. V takem slučaju bi morali glasovati vsi uslužbeni dotične tovarne, ne pa samo električarji.

Delavci, ki zaštrajka neozirajo se na te odločbe, ali ki na-

NAVODILA PROSPEKTORJEM

Delavci dominij potrebuje v vojne syrhe veliko množino raznih rud in kovin ter daje vsled te sedanjim in bodočim prospektorjem potrebna navodila.

Kanadski rudniški departament je nedavno izdal priročnik z naslovom: "Prospector's Guide for Strategic Minerals in Canada." Ze po naslovu knjižice lahko človek presodi, da se obravnava kanadska vlada na prospektorje, ki naj bi ji pomagali iskati in najti ležišča rud in kovin, potrebnih za vojne namene.

Knjižica je res tako poučna in informativna, da bi si jo moral nabaviti vsak prospektor in sleherni, ki se namerava lotiti tega zanimivega posla. Zadnja leta so kanadski prospektorji iztikali v prvi vrsti za zlatom in srebrom, kajti taka najdba se jim je najbolj izplačala, dokler so pa naleteli tudi na ležišča bakra, svinca in cinka.

Nekateri med njimi precej dobro poznajo poleg žlahtnih kovin tudi druge manj vredne kovine in rude, v splošnem se pa lahko reče o prospektorjih, da nimajo preobširnega pojma o mineralogiji, to je nauku o rudah in kovinah. Le malo jih na primer ve, kaj je krom, mangan, tungsten, vanadium, grafit in mica.

Kanada je vodilni svetovni vir najrazličnejših rud in kovin, ki so neobhodno potrebne za vojne namene.

Je pa še dosti rudnin, katerih doslej v Kanadi še niso zasledili ali jih pa proizvajajo v nezadostni meri. Marsikatera materiala nima Kanada niti zase dovolj, kakor naj bi potem takem z njim se Anglijo preskrbovala.

Enkrat zmožne. Kanadska industrija je stoddostno sodelovala pri razširjenju tovarn. Ne oziraje se na svoje prej izraženo mnenje o stvarkah, moram reči, da je pretežna večina delavcev prežeta s pravim duhom patriotizma. Kakor naši vojaki, mornarji in letalci, bodo tudi delavci storili vse, kar bo v njihovi moči za preprečevanje nacistične nadvlade. Zgodovina sedanje vojne bo odredila kanadskim delavcem eno najbolj častnih mest."

Nekateri rudnine je sicer mogoče dobiti v Kanadi, toda ne v zadostni meri. Odstati se doslej niso preveč brigale, ker jih niso potrebovale. Kopanje takih rud bi se prejšnja leta izplačalo le v ogromnem obsegu.

Knjižica vsebuje zanimive podatke o vseh znanih rudninah, po katerih je mogoče rudnine in kovine spoznati. Poglavitno je rudo najti. To je več ali manj naloga prospektorjev. Vrednost rudi določijo pozneje rudi vladni uradi.

Ker je nekatere rudnine težko ugotoviti oziroma določiti, lahko prospektor preskrbi iz državnega urada vzorce, s katerimi primerja svojo najdbo. Vzorce odda vlada po lastni ceni.

Zanimiva je tudi tabela raznih trdot. Tako ima grafit trdoto št. 1, mavec št. 2, calcite št. 3, florit št. 4, apatite št. 5, feldspar št. 6, quartz št. 7, topaz št. 8, corundum št. 9, diamant ki je izmed vseh najtrši, št. 10.

Trdoto marsikatero rudnine je mogoče približno ugotoviti z nohtom, ki ima trdoto št. 2, in pol, ali pa z nožev klijno, čije trdota ima št. 4, apatite št. 5, prospektorji morajo vpoštevati, da je vse rude in kovine, opisane v knjižici, prepovedano izvažati iz Kanade. Za izjemne slučaje je treba posebnega dovoljenja, ki ga je mogoče dobiti edino pri trgovinskem departmantu v Ottawi.

Upati je da se bodo prospektorji ravnali po navodilih v tej knjižici, kajti to jim bo v veliko pomoč in korist.

Nekaterim prospektorjem je gotovo marsikaj znano, česar knjižica ne vsebuje. Svoje nasvete in priporočila naj bi sporočili rudniškemu departmantu, ki jih bo drugo leto objavil v drugi povečani izdaji knjižice.

TIMOŠENKOV BRAT FARMER V KANADI

Medtem ko maršal Simeon Timošenko povečuje ruskim armadam, ki branijo Nemcem prodiranje proti Moskvi, živi njegov brat Artur Timošenko kot farmer v Elby okraju, 7 milj severno od Swastike v Kanadi.

Artur Timošenko je bil rojen v Čerkovu v Besarabiji in je tri leta mlajši od brata Simeona. Oba sta bila rojena 23. marca.

Artur Timošenko pravi, da so ga starši določili za duhovniški stan, da pa je po prvi svetovni vojni odpotoval iz Rusije in se je naselil v Kanadi. Brat Simeon, ki je ostal doma, pa je stopil v rdečo armado in je postal maršal in velik poljevalnik.

Artur Timošenko tudi pravi, da je bil njegov oče tesar, da je zgradil več ruskih cerkev, katerega rokodelstva se je tudi sam naučil in mu pride sedaj zelo prav v Kanadi.

Lepa knjižica je kulturna pestilnica; odprimo ji vrata v naše domove, odprimo ji srce. (Fitzgar)

ZIVI VIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjižica je svojevrsen pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v trinajstih dolgih poglavjih opisanih trinajst rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovstvu do današnjega dne. Knjižica je verno umalo našega življenja in trpljenja, in kdor jo prebere bo vedel o Slovencih več kot mi moremo nuditi katerikoli naše zgodovinsko delo.

13 POGAVLJ — 412 STRAN
V PLATNU VEZANO

Cena \$2 Poština plačana

Avtor knjižice je IVAN MATIČIČ, ki je spisal splošno znano knjižico NA KRAVJIH POLJANAH

KNJIGARNA "Glas Naroda"

216 WEST 12th STREET NEW YORK, N. Y.

Slovenci v Kanadi!

VZAJEMNA PODPORA ZVEZA "BLED"

VAM NUDI NAJBOLJŠO GARANCIJO ZA ZAVAROVANJE

PROTI NEZGODAM

JE EDINA SLOVENSKA KORPORACIJA TE VRSTE, KI JE PRIZNANA OD DRŽAVE V KANADI

Dolžnost vsakega Slovenca in Slovenke, kateri hočejo dobro sebi in svojim, je, da nemudoma pristopijo v Zvezo.

ZVEZA PLAČUJE BOLNIŠKO PODORO V RAZREDU A — \$1.25 DNEVNE PODPORE; V RAZREDU B PA \$1.25 TEDENSKO IMA GOTOVINE DO \$3000.00, TER JE IZPLAČALA IZ SVOJEGA OBSTOJA PREKO \$10,000.00 ZA RAZNE PODPORE IN OPERACIJE

Za vse podrobnejše informacije se obrnite na glavnega tajnika Zveze: FRANK GREBENC, 81 McKELVIE AVENUE, KIRKLAND LAKE, ONT., CANADA

GOSPOD iz KONOPIŠTA

Napisal: I. WINDER.

98

Dvaintridesetletnica je z občutkom sreče videla, da mož ne opaža malih lepote napak, ki so se polagoma ugotovljale vitko skladnost njenega telesa. Boki so se ji bili zadnji čas nekam razlezi, in tudi ozki obraz, ki ji je bil pridobil ljubezen Franca Ferdinanda, je že kazal prve sledove nezaželene izpremembe: bradica, ki je bila s svojo nežno podolgovato obliko intimo lepih rjavih oči najzavzetnejši mrk tega obličja, čigar lepota je le nepopolno ustrezala običajnim pojmom, je postajala široka in tolsta, in v okroglih licih ni bilo več tiste anihlaste, od podočnik neopazno poudarjene trpke miline, ki so jo opazili celo možje, ki jim mlada grofica ni bila všeč, temveč zbujała so dojem zdrave jezgrovosti.

Vse to je bilo brez pomena, ker je ljubljene moža vse navduševalo. Že po prvem tednu dni je bila Zofija rešena strahu, ki se loti vsake žene, kadar sta njeno telo in njeno bitje prvič trajno, vsak dan, nenehoma izpostavljeni očem ljubljene moža. Po prvem tednu je bila zanj bolj brez skrbi kot zdaj, in ta zavest ji je dajala tisto notranjo svobodo in sproščenost, ki jo je potrebovala, da je mogla premagovati tujost, ki je vse do svatbe vladala med mračnim, v kri prednikov začetim nadvojvodo in njo.

Teden dni po poroki je srečni zakonček pisal mačehi: "Oba sva nezrekljivo srečna; za to srečo sva najprej dolžnika Tebi. Kje bi bila danes, da se nisi Ti tako plemenito in ganljivo zavzela za nas! Zato tudi venomer govoriš o Tebi, in najina hvaležnost je brezmejna. Nič drugoga Ti ne moreva dati, kakor zazdrilo, da si s tem storila dobro delo in osrečila svoja otroka za vse življenje. — Zofija tega pisma ne bere, ker pravkar ureja beraška pisma. Torej Ti predrago mama, lahko v štiri oči povem, da je Zofija zaklad in da sem nepopisno srečen! Tako skrbi zame, imenito se mi godi, tako zdrav sem in mnogo manj nervozen. Čutim se kakor prerogajenega. V notranjosti imam popoln občutek, da bova do konca svojega življenja nepopisno srečna. Ljuba, dobra mama, prav si storila, ko si mi tako pomagala! Ljubi Bog, ki z Zofijo vsak dan po dvakrat v kapelici moliva k nje-mu, naj Ti poplača, dobra mama, kar si storila za njo."

V tišino teh srečnih dni je planila nepričakovana novica z Ogrskega. Franc Kossuth, vodja opozicijske neodvisne stranke, ki je prestolonaslednika že leta in leta s se strastno sovražnostvom kakor vladajočega anagnatstvo napadala kot največnega sovražnika Madžarov, je v imenu svoje stranke, ki je postajala čedalje močnejša, podal izjavo, da madžarski narod odpovedi Franca Ferdinanda ne smatra za pravno veljavno.

Ako postane Franc Ferdinand po smrti Franca Jožefa avstrijski cesar in ogrski kralj, mora po starem ogrskem pravu njegova žena, ki njena neenakopravnost na Ogrskem ni ovirala postati ogrska kraljica, prav tako smatra madžarski narod bodoče otroke Franca Ferdinanda iz tega zakona za polno-pravne dediče do ogrskega prestola. Franc Ferdinand je dobro vedel, da ta Kossuthova izjava nikakor ne pomeni konca sovražstva med njimi in madžarsko pozicijo, ki je slej ko prej trdno odločena, da se pri prvi priliki otrese habsburške hiše, najprej pa njega samega.

Presentljiva izjava ni bila političen obrat v njegovo korist, temveč izziv, naperjen proti Dunaju, proti cesarju, ki se je upiral uvesti madžarskega poveljevalnega jezika v ogrski vojski. Neodvisna stranka je mimo tega terjala, da smejo biti transiljanski polovici države samo madžarske čete z madžarskimi častniki. Ker cesar ni hotel ustreči tem željam, je bila neodvisni stranki dobro došla vsaka prilika, da ga uvrsti in razžali. Vsak dan znova mu je hotela dokazati, da avstrijski cesar ni neomejeni gospodar Madžarov.

"Ogabna burka", je rekel Franc Ferdinand Zofiji, ko je bral poročila o zavzetnem stališču Kossuthove stranke. Zofija pa je videla v izjavi madžarske neodvisne stranke ugodno znamenje. Menila je, da je ta madžarska izjava v prvem tednu njenega zakona razveseljivi pričetek izpremembe javnega mnenja in da mora ljubljene mož premagati vsakršno staro zameri in vsakršno osnovano ali neosnovano mržnjo ter seči v vsako roko, ki grozi njegovim sovražnikom na Dunaju.

"Morda mislijo, morda odkritosrečno želijo, da bi n ajini otroci in potomci vladali na Ogrskem!" je pogumno dejala. Njegove oči, ki niso nikoli drugače kakor nežno, ljubeče in želeče počivale na njeni postavi, so potemnele, siva koprena je zakrila njih svetlo modrino.

"To je mnogo bolj zamotano, kot ti misliš," je odvrnil, siloč se, da mu glas ne bi bil preneprizajen. "Ti prasci me sovražijo bolj ko cesarja, njihova izjava je gol posmeh."

"Bojim se le, da ne bi zamudila ugodne prilike. Če je stvar takšna, seveda nočem več misliti na njo."

"Ne, nikar več ne misli nanjo," je končal pogovor.

Slabe volje je odšel iz sobe. "Oh težko je z njim," je pomislila, "strašne predsodke ima. Prepričan je, da ženska ne sme ničesar vedeti o politiki. Nikoli me ne bo priznal za politično svetovalko, čeprav morata biti najin zakon in vprašanje prestolonasledstva najvažnejši točki njegove politike. Počasi, previdno, korak za korakom bom morala vplivati nanj in mu dokazovati, da imam političen razum."

Naslednji dne se je verovala še kaj omeniti o splošljivem predmetu. V naslednjih tednih ni smelo biti govora o ničemer drugem kakor o sreči, da ga osrečuje. Izprevidela je, da je treba izenačenja značajev. On e bil nestrpen, zato je morala biti potrpežljiva. Kar prerad se je dal zanesti v nepremišljeno ravnanje, zato je morala ravnati premišljeno, jemati njegovi živčnosti vsakršno snov za vznihu in mirno, vztrajno stre-meti po trajni skladnosti skupnega življenja. Franc Ferdinand ni smel vedeti, da je njeno častihlepe še predobro razumelo njegovo častihlepe in ga celo prekašalo. Čutila je, da ji n ebo častihlepe nikoli dalo miru; a to častihlepe je moralo goerti nevidno in ni smelo jemati ljubljene moža gotovo-šči, da najde njena strast v ljubljene popolno utešenje. Tako ga je hotela voditi in osrečevati. Bil je srečen.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Nepremagana Jugoslavija

"New York Herald-Tribune" objavlja z zgornjim naslovom v svoji številki 26. sept. sledeči uvodnik:

"I nentski i itajanski viri jasno dokazujejo, da Jugoslavija — pet mesecev po naglem porazu njene vojske — še vedno ni premagana. Stanje v tej državi ni mogoče opisati z besedami "nemir" ali "upor"; tam se bojuje zasledovalna vojna v takem obsegu, da so Kvislingi te države brez vsake možnosti. Nad vse uradno objavljajo Italijani zavzete predela mor-ske obale, ki so ga navidežno podarili svojemu prirepu, hrvatski državi. Istočasno poročajo Nemci, da so poslali dva bataljona v bližino Sarajeva, da se bore s četniki, dočim poročila njihovega tiska poudarjajo važnost izredno razširjene in ogrožene borbe v Jugoslaviji."

"Dejstvo, da take razmere sploh se morejo obstajati navzlic krutemu načinu zatiranja, ki ga je osiše uvedlo, je v čast nezlomljivi volji jugoslovanskega naroda. Kar pa je še bolj važno, stanje v Jugoslaviji je značilno primet, za delovanje "novega reda" v Evropi — tiste ureditve, ki naj bi baje prinesle mir v nemirni črtini. "Popolo di Roma" na primer razpravlja o delu na Hrvatskem s presenetljivo slučajnostjo omenja, da je tam mišljen in pol Srbov, ki so vsi sovražniki Paveličeve vlade — tistega ki za Hrvatsko pomeni "novi red." Dočim je "večina teh sovražnikov za selaj mirna," pravi ta list, "skriva po gozdovih strojne puške" drugi spet "so se združili v skupine in ubijajo hrvatske fašiste, dvigajo v zrak mostove in železniške proge." Edini izhod je, — predlaga "Popolo di Roma" — značilna fašistična "neusmiljena ukrotitev."

Italijanski list še z zadnjo

potezo nariše stanje v Jugoslaviji in prikaže strahovit primer divjaške krutosti. List pravi, da so židje izginili iz hrvatskega življenja. "Kje je sedaj 40.000 ali 50.000 židov iz Hrvatske?" se sprašuje omenjeni list. "Ni znano. Govori se o nekem mačem otoku na Jadranu" — razlaganja k temu ni treba. To samo ponazarja brezvladje, ki so ga razuzdano uvedli v mirni državi v smislu novih ureditve, ki ne more prineesti miru — temveč samo nered. To je samo en razlog med mnogimi, zakaj Jugoslavlani nadaljujejo svojo brezupno in osamljeno borbo proti napadal-cem in zapeljanim izdajalcem.

DUH ČETNIKOV JE DUH EVROPE, KI JO JE HITLER BAJE OSVOJIL.

Ugledni washingtonski časnikar Barnett Nover, odlični poznavalec prilik v osvojeni Evropi, je objavil v velikem ameriškem mesečniku "The American Mercury" v oktobrski številki pomemben članek z naslovom "Occupied Europe Fights Back" in v njem med drugim pravi za borbo srbskih četnikov:

Borbe na Poljskem oblede v primerjanju z borbami, ki se bojuejo danes v Srbiji. Po poročilih, ki prihajajo iz Ankare, besni v Jugoslaviji prava vstaja. Četniki — srbski borci — so po gorah, njihovim davnem skrivališču. Navzlic silnim zahtevam, ki jih nemški vojski nalaga vojna v Rusiji, je morala Nemčija poslati divizijo, da se bori v krajih, ki so jih — po njegovih mislih — osvojili v enem tednu. V današnjih priklah srbski četniki pomenijo več kot običajno zapreko, zapreko, ki je z okrutnostjo ni mogoče uničiti. Duh četnikov je duh Evrope, ki jo je Hitler "osvojil", to je duh jutranje Evrope.

Nentske zmage so olajšale nemško "peto kolono." Danes je Evropa doživela "peto kolono" druge vrste. Na tej celini danes nahajamo vojsko brez orožja, vojska, ki se danes bori z golimi rokami in z nezlomljivo hrabrostjo. Narodi, ki so se pokorili še ne bodo pokorili vedno. Zasedena Evropa vrača borbo za borbo.

SKUPNA VSTAJA SRBOV IN HRVATOV.

"New York Times" v svoji številki z dne 27. sept. v rednem prikazu evropskih prilik in dogodkov, ki ga piše znana časnikarica Anne O'Hare McCormick, govori o uporih v Jugoslaviji sledeče:

Narodi v Jugoslaviji se razvijajo na široko in v dobro pripravljeni osnovi, boljši kakor pri vseh drugih uporih proti očitnemu vojeitvu v posameznih osvojenih državah. Da bi se moglo pravilno razumeti vse to, kar se dogaja v Jugoslaviji, se je treba vprašati o vsem tistem, kar vemo o nenavadno dolgem ozadju notranjih

bojev med to nesrečno državo in o naporih, ki sta si Bim in Berlin z njimi prizadevala doseči njihov izključni namen in cilji, da povečajo razlike, ki obstajajo med Srbi in Hrvati. Od leta 1939, ko so premočne nemške sile omogočile Hrvatski, da je zmagala v borbi za samostojnost v kraljevini, se te spletke tvorile podlago za pravo državljansko vojno med Jugoslavlani. Toda, Hrvati so bili že svobodni, ko je poletel, po svojem napadu, Hitler "osvobodjeval" izpod Srbov in postavil na čelo njihove vlade ne njihovega priznanega voditelja dr. V. Adimirja Mačka, temveč poglavarja strahovalne družbe, ki je odgovoren za umor kralja Aleksandra.

Trditve osiše, da se "milion in pol Srbov" bori proti Hrvatom, je nesmiselna, očitno nesmiselna, ker največji del srbskih kmetov v Hrvatski pripada Mačkovi stranki. Sedanji nemiri niso državljanska vojna. To je skupna vstaja Srbov in Hrvatov, proti osovražni in prezirani vladi lutek. Zraven tega daje sliko o borbah med Italijani in Nemci, borbo za prentoč. Fašistični tisk objavlja, da so v Trstu resni nemiri. Naciji neprestano in budno pazijo na bivša avstrijska pristanišča na Jadranu; in, ko oni pošljajo čete, da uvedejo red v hrvatskih krajih, ki jih je Italija osvojila, ni prav nič čudnega, če se Rim pobri-ga za usodo Trsta in pošlje celo vojsko, d abi čuvala dalmatinsko obalo.

NAPOLEONOV VOJNI NAUKI.

—V današnjih časih, ko govori ves svet samo o vojni, bo morda zanimalo tega in onega, kake nazore je imel o vojni mož, ki se je znal vojskovati. Izmed naukov, ki jih je dal cesar Napoleon I., naj zabeležimo nekatere posebno zanimane:

"Gorje armadi, ki ne zna razbiti motike in krampa; gorje tistim, ki se dajo zapeljati po besedah marširani, manevrirati, prodirati," zakaj s temi besedami se objavlja zmaga, ki se ravno s temi akcijami ne da doseči. Glavno je, da se stvarjajo dobre utrdbe. Vojna načelo je, da imajo topovi odločilni pomen, a če je mogoče, udariti, kakor strela, zaleže to več kot topovi.

"Vojna umetnost zahteva, da se armada raztrese, kadar gre za živila, in da se strne, kadar treba iti v boj. Navzočnost vojskovodje je neizogibno potrebna; on je glava cele armade. Galije niso podvrge rimske legije, ampak Julij Cezar; rimska republika ni trepetala pred armado, ki jo je Kartaga poslala v Rim, ampak tresla se je pred Hanibalom. Indijo niso dosegli macedonske falange, ampak Aleksander Veliki; v sedemletni vojni proti trem največjim silam v Evropi ni zmagala pruska armada, ampak zmagal je Frederick Veliki."

V vsaki vojni je en trenutek

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACTS OF AUGUST 24, 1912, AND MARCH 3, 1933.

of Glas Naroda, published daily except Saturdays, Sundays and Holidays at New York, N. Y., for October 1st, 1941

State of New York
County of New York.
Before me a Notary Public in and for the State and County aforesaid, personally appeared Joseph Lupsha, who having been duly sworn according to law and depose and say that he is the Secretary of Slovenic Publishing Co., Inc., publishers of the Glas Naroda, and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily paper, the circulation) etc. of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, as amended by the Act of March 3, 1933, embodied in section 537, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:
Publisher, Slovenic Publishing Company, 216 West 18th Street, New York, N. Y.
Editor, Joseph Lupsha, 216 West 18th Street, New York, N. Y.
Managing Editor, James Tercek, 216 West 18th Street, New York, N. Y.
Business Manager, Frank Sakser, 216 West 18th Street, New York, N. Y.

2. That the owners are: (Give names and addresses of individual owners, or if corporation, give its name and address and address of stockholders owning or holding 1 per cent or more of the total amount of stock)
Slovenic Publishing Co., Inc., 216 West 18th Street, N. Y.
Frank Sakser, Joseph Lupsha, James Tercek, Frank Lovain, Michael Urek, Gabriel Kapp — All at the same address.

3. That the known bondholders, mortgages, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: (If there are none, so state.)
NONE

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and other security holders, if any contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company, but also, if cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; and that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which the stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed through the mails or otherwise, to paid subscribers during the 12 months preceding the date shown above, was 3,500
This information is required from daily publications only.

Sworn to and subscribed before me this 30th day of September, 1941.

(SEAL) Frank Sakser, Jr., Notary Public

odločen; od vojskovodjevih jo se slučaj, da se z žrtvovanjem mnogih vojakov prihrani še več krvi.

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE.

SLOVENSKE PESMI
Zbirka 9 narodnih pesmi
Izdala Glasbena Matica v
Clevelandu. Cena — \$1.50

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH
NARODNIH PESMI za moški
zbor 30

ŠEST NARODNIH PESMI za moški zbor 30
ŠEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 30

Franc Venturini—ŠEST MEŠANIH
IN MOŠKIH ZBOROV 35

Ferdo Juvaneč—12 MLADIH LET,
moški zbori 30

Peter Jerber—OSEM ZBOROV (moški in mešani) 30

[Moški zbori

OSKAR DEV:
Barčica: Oj, moj šolci, je šolci;
Kam mi, fantje, drev v vas pojdemo 20

OSKAR DEV:
Srečno, ljubca moja: Ko ptičica na tulo gre; Šolci: Moj očka na konjčka dva; Dobiv sem pišmece; Slovo: Je vplnila luč 40

EMIL ADAMIČ:
Modra devojka (belokranjska) 30
Vao noč pri potoci 30
Jurjeva 30
Hodil Mica domo: Kaj druga ga bočem; Zdravica 30

VASILIJ MIRK in A. GROBMING:
Votrič; Po gradbi 30

FERDO JUVANEČ:
Zjutraj 30
Slovanska 30

PETER JERBER: Felin roža; VASILIJ MIRK: Podokulca 30

ZORKO PRELOVEČ:
Ko so fantje proti vasi šli 30
Le enkrat še 30
Slava delu 30

HR. VOLARIČ: Rožmarin; JOS. PAVČIČ: Potkan ples 30

NOTE ZA KLAVIR ALI HARMONIKO

1. SLOVENIAN DANCE VANDA POLKA 30
2. PO JEZERU KOLO 30
3. BARČICA MLADI NAPETANE 30
4. OHIO VALLEY SYLVIA POLKA 30
5. TAM NA VRTNI GREDI MARIBOR WALTZ 30
6. SPVAJ MILKA MOJA ORPHAN WALTZ 30
7. DEKLE NA VRTU OJ, MARIČKA, PEGLAJ 30
8. ŽIDANA MARELA (polka). VESELI BRATCI (mazurka) 30

IZ STARE ZALOGE pa imamo še naslednje pesmi, katerim smo znižali cene:

- Ameriška slovenska tira, (Holmar) 50
- Orlovski himne (Vodopivec) 50
- Slovenski akordi, 23 mešanik in meških zborov (Kari Adamič) 70
- Trije mešani zbori (Glasbena Matica) 30
- V pepelnici noči, kantata za solo, zbor in orkester, (Sattner) 50
- Mladini, pesmi za mladino s klavirjem (E. Adamič) 50
- Dve pesmi, (Prelovec) za moški zbor in solo 20
- Nasi himni, dvoglasno 20
- Gorski odmevi, (Laharnar), II. zvezek, moški zbori 30

ZA TAMBURICE:

NA GORENJSKEM JE FLETNO, podpouri slovenskih narodnih pesmi za tamburice, složil Mar ko Bajuk 75

Slovenske narodne pesmi za tamburistični zbor (Bajuk) 75

Som šel na planince, (Bajuk), podpuri 50

ZA CITRE:
Poduk za citre, — 4 zvezki — (Kofeljaki) 1-

ZA KLAVIR:
Buri pridejo, — Koračica — 30

Slovenske narodne pesmi, Janko Zirovnik
I. zvezek, 123 pesmi za moški ali ženski zbor 1.25

II. zvezek, 77 pesmi za moški in mešani zbor 1.25

100 narodnih pesmi za moški in mešani zbor, Emil Adamič 1-

FANTJE NA VASI, 18 narodnih za moški zbor, Ciril Pregej 50

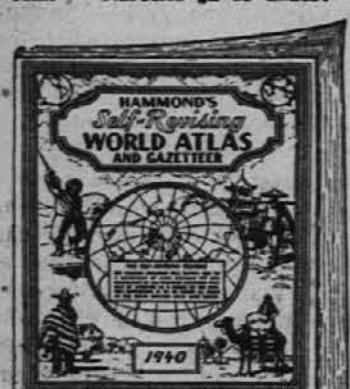
Naročilo poljite na:

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

IMATE ZE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu študentu dnevni vrsti potreben ta priročni ATLAS, ki ga poljite našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

LATEST COLORED MAPS OF ALL THE WORLD CITIES — POPULATION — RAILROADS — COMPARE INDEX

Velikost 9 1/2 x 14 1/2 inčev

42 velikih strani;

32 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodilnih držav;

46 svetovnih slik popolnoma označenih;

Zanimivi svetovni dogodki.

Najnoviji zemljevid kaže cel svet in tudi:

RAZDELITEV POLJSKE MED NEMČIJO IN RUSIJO

ITALIJANSKO OSVOJITEV ALBANIJE

PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVAKKE K NEMČIJI

NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 35 centov

Poljite svoto v smankah po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost:

HAMMOND ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVLJA

KUPON, ki ga dobite s atlasom in ko ga izpolnite in poljite k izdajatelju zemljevida. Vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide s novimi mejami vojskujocih se držav, kakor bodo premenjene po sedanji vojni.

Naročite Atlas pri:

"GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!